

Recenzja wydawnicza publikacji powstałej w wyniku Projektu DG-Med

(nr: 2020-1-PL01-KA226-HE-095909)

zrealizowanego przy współfinansowaniu Programu Erasmus+ pt.

**DIGITAL COMPETENCES OF ACADEMIC STAFF. A NEW DIMENSION OF
MEDITERRANEAN STUDIES. CURRICULUM-BUILDING AND METHODOLOGY OF
INSTRUCTION E-GUIDE**

Recenzowana publikacja pt. *„Digital Competences of Academic Staff. A new Dimension of Mediterranean Studies. Curriculum-building and Methodology of Instruction e-guide”*, zredagowana przez Joannę Sodeł – Cedarnas oraz Grzegorza Pożarlika z Instytutu Studiów Europejskich UJ, jest znakomitą uzupełnieniem wydanego równolegle podręcznika naukowo-badawczego. Głównym jej celem jest metodologiczne wsparcie wykładowców i podniesienie kompetencji cyfrowych w nauczaniu przedmiotów z zakresu studiów euro-śródziemnomorskich.

Podręcznik metodyczny dla wykładowców został pomyślany jako pomoc dla nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku Studia Śródziemnomorskie, których utworzenie planowane jest w najbliższej przyszłości w Instytucie Studiów Europejskich UJ. Forma przewodnika metodycznego, jest popularna w edukacji szkolnej na każdym poziomie, jednak rzadko spotykana na poziomie akademickim, zwłaszcza na nowych kierunkach studiów o charakterze multidyscyplinarnym. Z tego punktu widzenia podręcznik ten jest bez wątpienia rozwiązaniem nowatorskim. Autorzy starali się w nim bowiem uwzględnić nie tylko ów interdyscyplinarny charakter studiów, ale przede wszystkim fakt wyjątkowości i specyfiki regionu Morza Śródziemnego. Publikacja została również wzbogacona o opis narzędzi cyfrowych, które pozwalają uatrakcyjnić przygotowanie materiałów dydaktycznych, używanych zarówno w nauczaniu stacjonarnym, jak i w formie on-line.

Podręcznik składa się z dwóch części:

- dotyczącej kompetencji cyfrowych kadry akademickiej, w szczególności narzędzi, które mogą zostać wykorzystane podczas wykładów on-line jak też przy przygotowywaniu materiałów dydaktycznych oraz
- scenariuszy zajęć dotyczących z zakresu szeroko pojętej problematyki basenu Morza Śródziemnego, zawierających zalecenia do prowadzenia e-wykładów, z uwzględnieniem opisów tak zwanych dobrych praktyk.

Proponowane scenariusze zajęć dotyczą różnych aspektów funkcjonowania regionu Euro-Śródziemnomorskiego, ze szczególnym uwzględnieniem polityk UE w regionie, zarówno z perspektywy historycznej, politologicznej, prawnej, jak i socjologiczno - kulturowej. W publikacji poruszono również najbardziej aktualne zagadnienia związane z badaniami i dydaktyką przedmiotu, czyli kwestie związane z problematyką migracji, polityki sąsiedztwa i bezpieczeństwa UE, wielokulturowości i praw człowieka, relacji euro-śródziemnomorskich, a opartych geograficznie na tzw. Europejskiej Polityki Sąsiedztwa UE (kwestie Balkanów Zachodnich, Turcji, oraz Afryki Północnej). Na przykładzie Hiszpanii, Włoch i Portugalii uwzględniono także rzadko podejmowane w naszej części Europy kwestie relacji postkolonialnych w perspektywie kulturowej oraz turystyki w regionie. Takie ujęcie pozwala na wprowadzanie studentów w specyfikę basenu Morza Śródziemnego w całej jego złożoności, z uwzględnieniem charakterystyki zarówno europejskich, jak i południowych i wschodnich państw tego obszaru, aby słuchacz kursu biorąc udział aktywnie w zajęciach mógł lepiej zrozumieć zjawiska i procesy stanowiące o wyjątkowości tego obszaru.

Każdy z podanych scenariuszy, oprócz krótkiej charakterystyki modułu, z uwzględnieniem celów metodologicznych, podaniem czasu poświęconego na jego realizację oraz formy zajęć (wykład lub seminarium), zawiera także opis stosowanych metod nauczania i zalecaną literaturę tematu, pozwalającą nauczycielom przygotować się do zajęć, a także przydatne linki do materiałów cyfrowych i audiowizualnych, które mogą być wykorzystane w czasie zajęć. Zespół autorów podaje także zalecaną formę sprawdzania wiedzy studentów.

W moim przekonaniu - oprócz kursów „śródziemnomorskich” - przewodnik i zawarte w nim pomysły, mogą być przydatne w procesie dydaktycznym na każdym poziomie studiów (zarówno na studiach licencyjnych, jak i magisterskich), w przygotowaniu zajęć z takich przedmiotów jak Relacje międzykulturowe, Stosunki międzynarodowe, Współpraca międzyregionalna, Historia integracji europejskiej czy nawet Polityka klimatyczna. W szerszej perspektywie może być także używany przez nauczycieli szkół średnich, chcących wprowadzić uczniów w specyfikę regionu śródziemnomorskiego.

Reasumując, publikacja jest w mojej opinii bardzo nowatorska; charakteryzuje się wieloaspektowym podejściem do poruszanej problematyki, a związanym z pracą międzynarodowego zespołu ekspertów, wskazuje atrakcyjne i perspektywiczne narzędzia edukacyjne, a przede wszystkim daje solidną podstawę merytoryczną i metodologiczną do tworzenia i realizowania innowacyjnych i ciekawych kierunków studiów, których efektem będzie wykreowanie zupełnie nowego profilu absolwenta studiów wyższych. Absolwenta rozumiejącego różnorodność Europy i otaczającego ją sąsiedztwa politycznego i kulturowego.

dr Miroslaw Natanek

Instytut Studiów Europejskich UJ